GEMEENTE **NOORDENVELD**

Aan de gemeenteraad

Agendapunt: 5.9/28062021
Zaaknummer: 694483

Roden, 25 maart 2021

Onderwerp
Herfinancieren leningenportefeuille

Onderdeel programmabegroting: Nee

Voorstel
De afschrijvingstermijn van de boeterente na het gedeeltelijk herfinancieren van de leningenportefeuille vaststellen op 30 jaar.

Inleiding
De gemeente Noordenveld heeft momenteel 12 langlopende leningen, waarop jaarlijks afgelost wordt. Deze leningen zijn afgesloten met een looptijd van 25 en 30 jaar en vertegenwoordigen per 1 januari 2021 een waarde van € 52 miljoen. Samen hebben deze leningen een gemiddeld (gewogen) renteniveau van 2,63% en een groot aantal loopt nog (veel langer) door dan 10 jaar, voordat deze volledig afgelost is.

Momenteel is er nog steeds sprake van een lage rente op de markt van de publieke sector. De treasurycommissie heeft daarom de mogelijkheden verkend om de leningenportefeuille (gedeeltelijk) te herfinancieren. In dit onderzoek zijn alleen de negen leningen van de BNG Bank betrokken, aangezien dit 97% van de totale portefeuille betreft.

In dit raadsvoorstel informeren wij u over het voornemen om onze leningenportefeuille gedeeltelijk te herfinancieren en vragen wij toestemming om de te betalen boeterente (agio) af te schrijven in 30 jaar. Deze termijn is gelijk aan de looptijd van de nieuwe lening.

Doelstelling/probleemstelling
Langlopende leningen zijn noodzakelijk om de jaarlijkse uitgaven, waaronder grote investeringen aan bijvoorbeeld scholen, sportaccommodaties en grondexploitaties te financieren. Een gemeente mag maximaal 8,5% van het begrotingstotaal als kortlopende geldlening opnemen, waardoor het overgrote deel logischerwijs langlopend is afgesloten.

Wetgeving beperkt het bedrag dat jaarlijks in aanmerking komt om te herfinancieren: 20% van het begrotingstotaal. Dit om gemeenten te beschermen tegen toekomstige rentefluctuaties. De toezichthouder, provincie Drenthe, kan ontheffing hiervoor verlenen en is voornemens dit te doen. Het mogelijk uitvoeren van het voorgestelde besluit is daarom onder voorbehoud van het verlenen van ontheffing. De renterisico’s zijn minimaal, aangezien een vaste rente geldt over de gehele looptijd van de nieuw af te sluiten langlopende lening en in de tussentijd, wanneer nodig, stapsgewijs nieuwe financiering zal worden aangetrokken.

Keuzes/oplossingen

Herfinancieren van de leningenportefeuille betekent dat het gedeelte van de huidige leningenportefeuille dat wordt geherfinancierd, afgekocht moet worden. Het verschil tussen de afkoopwaarde en de hoogte van de lening is het agio. In de toelichting hieronder is een indicatief rentepercentage opgenomen. Pas op de dag van herfinancieren zijn de op dat moment geldende tarieven bepalend. We gaan uit van een looptijd voor de nieuw af te sluiten lening van 30 jaar.

Boeterente (agio) meefinancieren in de nieuwe langlopende lening

De indicatieve rente bedraagt 0,60% wanneer het agio wordt meegefinancierd in de nieuw af te sluiten lening. De afkoopwaarde bij herfinancieren van € 39.217.000[1] bedraagt € 47.582.000. Samen hebben deze leningen een gemiddeld (gewogen) renteniveau van 4,31%. Het agio bedraagt € 8.365.000 en wordt opgenomen in de nieuw af te sluiten lening. Dit betekent daarom een uitbreiding van de langlopende schuld. Jaarlijks zal rente worden betaald over de nieuw af te sluiten lening en op het agio wordt gedurende 30 jaar afgeschreven. Beide komen ten laste van de jaarlijkse begrotingsruimte.

Afschrijvingstermijn agio volgens de verordening 212 Gemeentewet (financiële verordening)

In de huidige financiële verordening is opgenomen dat agio in 5 jaar wordt afgeschreven. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) geeft echter de mogelijkheid om agio af te schrijven gedurende de looptijd van de nieuw af te sluiten lening. Door deze termijn te hanteren verspreiden we geleidelijk de jaarlijkse lasten over 30 jaar.

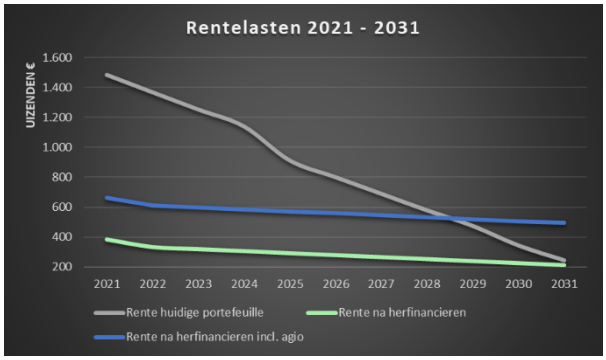
Hieronder zijn de verschillen opgenomen ten opzichte van de huidige leningenportefeuille in de te betalen rente, inclusief het agio, en de ontwikkeling in d e langlopende schuld.

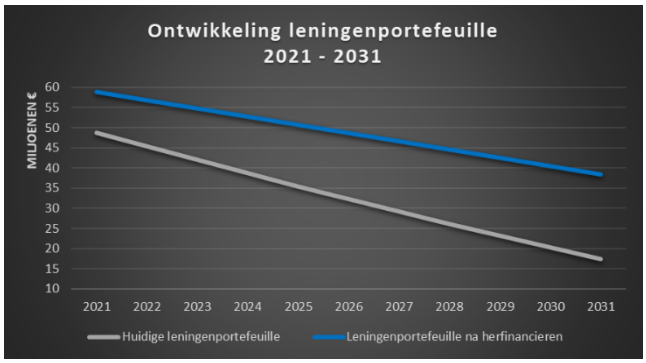
Rentelasten

Jaar	Rente huidige portefeuille	Rente na herfinancieren	Rente na herfinancieren incl. agio
2021	1.484.436	382.160	660.989
2022	1.368.392	332.782	611.611
2023	1.253.294	318.896	597.726
2024	1.140.135	306.257	585.086
2025	912.920	292.602	571.431
2026	801.512	279.806	558.635
2027	690.752	266.928	545.757
2028	579.950	253.966	532.795
2029	476.060	240.916	519.745
2030	345.250	227.776	506.605
2031	246.254	214.543	493.373

Leningenportefeuille

Jaar	Huidige leningen-portefeuille	Leningen-portefeuille na herfinancieren
2021	48.767.636	58.965.846
2022	45.394.399	56.889.890
2023	42.061.842	54.854.616
2024	38.726.398	52.816.453
2025	35.387.980	50.775.317
2026	32.277.120	48.731.117
2027	29.166.872	46.683.762
2028	26.057.141	44.633.158
2029	23.147.830	42.579.207
2030	20.236.932	40.521.808
2031	17.323.613	38.460.859

Vanaf 2027 is de te betalen rente hoger dan op basis van de huidige portefeuille geraamd wordt. Echter, doordat er een nieuwe lening is afgesloten met een looptijd van 30 jaar zal er jaarlijks minder

[1] Het bedrag van € 39.217.000 volgt uit een optelling van de leningen die een rentepercentage hoger dan 0,60 hebben.

worden afgelost en zal er minder snel behoefte zijn om een aanvullende nieuwe langlopende lening af te sluiten. Een aanvullende nieuwe lening leidt ook weer tot hogere jaarlijkse rentelasten.

De intentie is om de voordelen toe te voegen aan de algemene reserve.

Kengetallen schuldquote
Herfinancieren van de leningenportefeuille kan gevolgen hebben voor de kengetallen voor de schuldquote van de gemeente. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36, onderdelen b en c, van het BBV).

De kengetallen voor de schuldquote kunnen als volgt geïnterpreteerd worden.

		Maat-regelen niet nodig	Werkzaamheid geboden	Maat-regelen nemen
Kengetal	*Hoe interpreteren*		*Signaalwaarden*	
1. Netto schuldquote				
a. zonder correctie doorgeleende gelden	Hoe lager het precentage hoe beter	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
b. met correctie doorgeleende gelden	Hoe lager het precentage hoe beter	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130 %

Voor de komende vier jaar laten de kengetallen het volgende beeld zien.

kengetallen schuldquote				
Jaar	**Huidige leningenportefeuille**		**Na herfinancieren**	
	zonder correctie doorgeleende gelden	met correctie doorgeleende gelden	zonder correctie doorgeleende gelden	met correctie doorgeleende gelden
2021	66%	65%	77%	76%
2022	75%	73%	86%	85%
2023	72%	71%	85%	83%
2024	67%	66%	78%	77%

Na deze vier jaar daalt de schuldquote met hetzelfde percentage als vanaf 2023 te zien is. In de berekening is, in afwijking van de overige in dit voorstel opgenomen staatjes, ook rekening gehouden met een aanvullende nieuwe langlopende lening in de loop van dit jaar. Deze financieringsbehoefte is opgenomen in de geprognosticeerde balans in de begroting 2021.

Tijdpad
Na besluitvorming kan een definitieve offerte opgevraagd worden en zijn de definitieve effecten duidelijk. Deze worden naar verwachting in de begrotingswijziging van de 1e Trimesterrapportage 2021 verwerkt.

Ter inzage liggende stukken

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noordenveld,

Klaas Smid, burgemeester Marinus van der Wal, directeur – secretaris

Overleg Raadscommissie

Dit voorstel is besproken in de oordeelsvormende vergadering van 7 april 2021 en 28 april 2021.

J. ten Hoor, voorzitter H. Huttinga, griffier

No: 5.9/28062021
Onderwerp: Herfinancieren leningportefeuille

De Raad van de gemeente Noordenveld,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 maart 2021;

gelet op de bepalingen van de Gemeentewet,

B E S L U I T

- De afschrijvingstermijn van de te betalen boeterente (agio), na het gedeeltelijk herfinancieren van de leningenportefeuille, vast te stellen op 30 jaar.

Roden, 28 juni 2021

De Raad van de gemeente Noordenveld,

K. Smid, voorzitter H. Huttinga, griffier